

JANA PRONSKÁ

A woman with long, wavy red hair and blue eyes is the central figure. She is wearing a dark, intricately patterned dress with a red cape draped over her shoulders. She holds a sword with a silver hilt. The background is a dramatic, hazy landscape with a castle silhouette on the right and several birds flying in the sky. The overall color palette is warm, dominated by reds, oranges, and browns.

REBELKA

JANA PRONSKÁ

REBELKA

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Alena Brunnerová
Tlač Kasico, a. s. Bratislava

Copyright © Jana Pronská 2018
Cover Design © Juraj Šramko 2018
Cover Photo © Victoria Cooper Art
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2018

ISBN 978-80-220-2047-3

*Venujem svojim krstným deťom
Jankovi a Martinke, pretože ich ľúbim,
a z celého srdca im želám,
nech majú život naplnený láskou.*

„CHCEŠ MA CELKOM PONÍŽIŤ, Cecília? Chceš, aby sa mi smiali a ukazovali na mňa prstom? Hľa, to je ten starý blázon, čo si nevie poradiť s vlastnou dcérou?!“ Gróf si unavene pretrel spotené čelo a pohybom ruky vykázal komornú zo stanu. Díval sa na nazlostenu mladú ženu a premýšľal, kde urobil chybu. Kedy sa z nej stala taká rebelka? Čochvíľa bude stará na vydaj, žiaden zo šľachticov z okolia sa nevyslovil, nepožiadala o jej ruku, a keď sa našiel nejaký cezpoľný, Cecília ho odbila a zosmiešnila tak nemilosrdne, že sa viac neukázal. Mala dvadsať rokov a povest' hrdopýšky, nezvládnuteľnej fúrie, ženy nesúcej na vydaj, a nepomohlo ani štedré veno, ktoré s ňou gróf zo Svätého Jura núkal. Hoci sa mu to priecilo, inú možnosť ako zveriť ju kláštoru už nevidel.

„Sľúbili ste mi to, otče!“ odvrkla a pohodila hustou medenou hrivou, ani sa pritom nezačervenala. Mala na sebe kožené nohavice zapravené do vysokých čižiem, vypasovanú vestu zviazanú šnúrkami, na bokoch sa jej hompáľala prikrátka sukňa, odhaľujúca oveľa viac, než sa patrilo, a osí driek zvyrazňoval hrubý opasok. Sama si dala na mieru vyrobiť kožené chrániče na plecía a hrud', luk i ľahký krátky meč, ktorý si teraz bez váhania priplá k opasku, a luk prehodila cez plece.

„Počúvaš ma vôbec, Cecília?! Chceš, aby som sa od hanby prepadol pod čiernu zem?“ skríkol gróf a dievčína k nemu konečne zdvihla spýtavý pohľad. Bola priprave-

ná. Čakala na túto chvíľu dva roky! Dva roky driny, potu, bolesti a odriekania. Nie... Necúvne!

Pamätala sa celkom presne, ako to pred dvoma rokmi bolo. Tak veľmi sa chcela zúčastniť na turnaji pod hradbami Bieleho Kameňa, očarená trubačmi, fanfárami a leskom rytierskych brnení! Už vtedy strieľala z luku presnejšie než ktorýkoľvek z otcových rytierov, no gróf sa jej vysmial a pobavene vyhlásil pred všetkými svojimi mužmi: „Až poraziš v boji mečom môjho najlepšieho rytiera, potom sa budeš môcť zúčastniť na turnaji!“

Stalo sa, a ona si teraz ide po svoju cenu!

Nepresvedčí ju nikto a nič! Ani posmech účastníkov, ani hrozby otca, ani reči vznešených matrón, ktoré predvádzajú svoje vydajachtivé dcérenky a prísne dozerajú na dodržiavanie zaužívaných mravov a tradícií.

„Vaše slovo, otče, bolo vždy zárukou cti, malo váhu zmluvy s pečatou!“ rozohnila sa Cecília a pristúpila k nemu. „Hanbíte sa za mňa? Prečo? Pretože sa nezľaknem súboja s vycvičeným rytierom? Pretože strieľam z luku lepšie než váš najlepší strelec? Pretože mám dosť odvahy postaviť sa na čelo honcov a priniesť najväčšiu trofej? Som lepšia ako moji bratia! Priznajte to konečne!“

„Si žena, Cecília, a máš sa tak správať!“ namietal, neschopný vyvrátiť jej slová; bol to iba povzdych starca vedomého si svojich chýb. Ako otec zlyhal. Nezvládol jej výchovu. Dopustil, aby sa celkom zvlčila. Priveľká láska, ktorú k nej prechovával, spôsobila, že k nej bol príliš mäkký.

V stane sa rozhostilo napäté ticho, zatiaľ čo vonku vládol čulý ruch. Smiech, štrnganie ocele, erdžanie koní, pokriky rytierov, sluhov, fanfáry trubačov ohlasujúcich začiatok nového súboja. V tábore pod sídlom svätajurského grófa to vrelo, hostia sa bavili, sluhovia nestíhali nará-

žať sudy s pivom a vínom ani nosiť jedlo na stoly. Každé dva roky sa v podhradí konal turnaj, ktorý bol skvelou príležitosťou pre mladých rytierov zarobiť si mešec zlatiek alebo prísť k dobrej službe, no najväčšmi zo všetkého lákala mládencov jedinečná možnosť získať rytierske ostrohy.

„Žena, otče? Ja viem, čo by ste chceli! Aby som si sadla k vám na tribúnu a milo sa usmievala, aby som bola tichá a pokorná... no ja taká nie som! Nikdy som nebola! Ja nie som ako Tereza!“ zvolala Cecília a napriek príkrym slovám natiahla k otcovi ruku. Pohľadila ho po líci a uprela naňho zelenkavé oči. Milovala ho, ctila si ho, a práve jemu chcela dokázať, že na ňu môže byť pyšný. Že môže nosiť rytierske ostrohy rovnako hrdo ako jej bratia.

„Nikto z rytierov s tebou nechce bojovať, Cecília...“ vzdychol si gróf. Vedel, že tento spor nevyhrá. „Nechápeš to?“

„Nechcú zažiť potupnú prehru?“ pohrdlivo odula ústa Cecília.

„Nie, dcérka, iba nechcú bojovať so ženou,“ vysvetlil v nádeji, že Cecília to konečne vezme do úvahy, a sadol si na stoličku. „Musíš to pochopiť, ak budeš trvať na svojej účasti na turnaji, utržíme hanbu, a aj tak sa nikto neodváži skrížiť s tebou meč. Porozmýšľaj... Veľmi dobre zvaž, čo sa chystáš urobiť,“ posledný raz sa otec pokúsil presvedčiť dcéru po dobrom, zatiaľ čo Cecília nesúhlasne krútila hlavou.

„Tak teda ponesieš následky!“ Rudolf zo Svätého Jura vstal a prísne stisol pery.

Cecília bola tvrdohlavá ako mulica, no rozhodne nie hlúpa. Uvedomovala si, že otec má sčasti pravdu, no na tomto turnaji sa chcela predviesť za každú cenu. Chcela dokázať sebe i ostatným, že vie byť mužom rovnocenným

súperom, že je tej skúšky hodna, no zároveň nezabúdala, že otec je pevne rozhodnutý konečne ju vydať.

„Trvám na svojej účasti, otče, a neustúpim! Vydám sa a budem svojmu mužovi dobrou manželkou, a vy sa ma konečne zbavíte. Mám však podmienku: pôjdem iba za toho, kto ma porazí v streľbe z luku a v boji krátkym mečom!“ pripomenula mu.

Gróf zaťal zuby. Vystrel sa v celej svojej výške, upieraúc oči na neoblomnú dcéru.

„Vybrala si si! V poriadku, no neopováž sa potom sťažovať!“ skríkol nahnevane a pohrozil Cecílii prstom. „Neopováž!“

~ ~ ~

ŠTEFAN Z ROZHANOVIEC pomaly cváľal na čele družiny, rozhliadal sa okolo seba, vychutnával si pohľad na rodný kraj, ktorý už pár rokov nevidel. Odkedy sa stal temešvárskeym županom, nebol tu ani raz. Za hranicami hrozili Osmani, bolo treba verbovať rytierov, budovať opevnenia, zabezpečiť vstupné brány do Uhier. Až teraz, keď sa situácia na juhu na chvíľu upokojila, putoval za kráľom, ktorý bol neustále v pohybe, a osobne mu niesol dôležité správy. V Prešporku panovníka nezastihol, vraj sa vybral do Trenčína. Neostávalo mu nič iné, len ho nasledovať, podobne ako mnoho ďalších šľachticov, márne naháňajúcich Žigmunda po celej krajine. Našťastie ho kráľ vďaka Ctiborovi zo Ctiboric ihneď prijal a dal mu nové rozkazy. Panovníkova vôľa mu narobila na čele vrásky a nové chýry neboli ani trochu povzbudivé. To, že sa schyľuje k ďalšej vojne, bolo istejšie než fakt, že ráno vyjde slnko.

Štefan dávno prekročil tridsiatku, a hoci bol na vrchole síl, pätnásť rokov strávených na bojiskách s mečom v rukách zanechalo na ňom stopy. Dosiahol postavenie,

o akom sa mnohým šľachticom ani nesníva, získal majetok, ktorý sa mu nikdy nepodarí minúť, no stále sa cítil nespokojný. Jeho duša zívala prázdnotou, potreboval niečo, čo by mu zaplnilo diery v srdci, oživilo vyprahnuté vnútro. Mal pocit, že vlastne ani nikdy nežil, iba bojoval.

„Počúvaš ma, Štefan? Už druhý raz sa ťa pýtam, či sa na pár dní nezastavíme pod Bielym Kameňom,“ ozval sa Adam Podmanický, jeho pobočník a priateľ. Vyrastali spolu, spolu vstúpili do kráľových služieb, bojovali v krvavých bitkách, delili sa o víťazstvá i prehry, navzájom si kryli chrbát.

„Načo?“ ozval sa Štefan s pohľadom upretým pred sebou. Konáre košatých stromov rastúcich po oboch stranách cesty sa dotýkali a vytvárali nad pocestnými tienistú klenbu, cez ktorú sa len horko-ťažko predierali horúce slnečné lúče. Džavot vtákov sa rozliehal lesom a prehlušoval klopot konských kopýt, muži mlčali, nebavili sa. Únava na tvárach z niekoľkotýždňového putovania a pekelného tepla sa nedala prehliadnúť, no nikto sa nesťažoval.

„Koná sa tam turnaj, hovorili o tom aj na dvore,“ domrzal Adam ďalej. „Gróf zo Svätého Jura ho organizuje raz za dva roky, vraj tam nájdeš veľa bojachtivých mladíkov! A tých predsa potrebuješ – alebo sa mýlim?“

Štefan po ňom šibol pohľadom. Adam mal pravdu, hovorili jeho oči, no zároveň dávali najavo, že sa mu to nepáči. Koľko mladých životov ešte pohltí táto zem, kým bude mať dosť?

„Chod' dočerta, Štefan!“ zavrčal Adam. „Nechce sa mi zasa spať pod holým nebom! Tak či tak sa niekde zastavíme, keď padne noc, no moje kosti už dobre vedia, čo je lámká! Tvoje vari nie? Potom si šťastný človek...“ hundral si popod nos, no dosť hlasno, aby to priateľ počul.

„Dobre...“

„Počuješ? Aj tvoji muži toho majú dosť, deň alebo dva oddychu každému dobre padne, aj tebe...“ húdol si svoje Adam, nevnímajúc veliteľov súhlas. Vôbec s ním nerátal, také zázraky sa predsa nedejú.

„Povedal som dobre!“ skočil mu do reči Štefan a bodol koňa do slabín, nechajúc prekvapeného druha za sebou. No nadtiaľ sa ho nezjavil. Adam ho poľahky dobehol, len čo vstrebal tú novinku.

„Naozaj?“

„Vari si hluchý?“

„Nie, len premýšľam, čo ťa prinútilo zmeniť názor. Nerobíš to často! Vlastne to nerobíš nikdy!“

Štefan prevrátil oči. Zbytočne by niečo vysvetľoval. Nemal chuť ani náladu priznať, že priateľov návrh privítal a ani sám netušil prečo.

„Tentoraz si mal pravdu,“ zamrmlal, no ďalej to nemienil rozoberať. Na krížnych cestách odbočil na Biely Kameň a aj so svojím sprievodom sa pridala k nekonečnému radu pútnikov, čo mali očividne namierené na turnaj. Vozy obchodníkov s látkami, krčahmi, vínom a medovinou, stužkami i čipkami, kožami i remeňmi sa striedali s vozmi kováčov, pekárov a kaukliarov, dokonca aj populárni pevcovia a Cigáni tiahli na slávnosti. V dave sa vynímali synovia zemanov, potomkovia chudobnejších šľachticov, túžiaci po rytierskych ostrohách a dobrej službe. Štefan dôverne poznal ten dychtivý výraz mladej krvi, sám bol na tom pred rokmi rovnako.

Stany rozložené pod Bielym Kameňom sa takmer nedali porátať, akoby sa tu zišiel celý výkvet hornouhorskej šľachty. Kolbište bolo vskutku imponujúce, lúka pred hradbami bola plná zabávajúcich sa ľudí a neustále prichádzali ďalší. Hučalo tam ako v úli, ľudia pobehovali

sem a tam, sluhovia nestíhali zásobovať stoly jedlom a pitím, trubači podchvíľou prehlušovali bujarý smiech, cvengot mečov i svišťanie šípov, diváci hlasno povzbudzovali svojich obľúbencov, ale aj pískali na porazených.

Štefan a jeho družina sa predierali ku kolbištiu, kde zarezali ceremoniára, ktorému v päťách kráčalo páža s vlajkou grófa zo Svätého Jura a Pezinka.

„Vitajte! Prišli ste na turnaj?“ privítal ich v povznesenej nálade a Štefan mu podal pravicu.

„Nie, zastavili sme sa pozdraviť pána Bieleho Kameňa, grófa...“ začal úctivo Štefan, no nestíhol dopovedať. Pomedzi dav sa k nemu rútil rytier. Strhol si z hlavy prilbicu a ťažké brnenie na tele mu pri behu hlasno štrngalo.

„Štefan! Štefan z Rozhanoviec! Temešvársky župan osobne! Neverím vlastným očiam!“ veselo vykrikoval, priťahujúc pozornosť davu. Ceremoniár iba bezradne rozhodil rukami a radšej sa rozbehnutému rytierovi pratal z cesty.

Štefanovi sa pomaly rozŕahovali ústa do úsmevu, až napokon roztvoril náručie, pripravený na bolestivý náraz. „Mihail!“ zvolal, keď starý priateľ povolil medvedie zovretie. „Ani sa mi neprisnilo, že ťa stretnem pod Bielym Kameňom!“

„Koľko to už bude? Tri či štyri roky, čo sme sa nevideli?“

„Tuším toľko! Veruže áno!“ pritakal Štefan a nechal si priateľovu ruku na pleciach, statočne znášajúc ťarchu kovových chráničov.

Mihail bol jedným z posledných členov starého rodu Poznanovcov, ktorého korene siahali do dávnych čias, a zároveň jedným z najoddanejších Žigmundových mužov. Štefana spoznal pred rokmi na hraniciach ríše, bojovali spolu vo Valašsku, na Morave i v Temešvári, kde

sa z nich stali verní druhovia. Zatiaľ čo Štefan si vyslúžil úrad župana, Mihail s ostatnými rytiermi nasledoval svojho kráľa. Spolu so Ctiborom zo Ctiboric, Závišom Čiernym a jeho bratom Jánom Farurejom patrili medzi najvplyvnejších šľachticov na Žigmundovom dvore.

„Poď, Štefan, predstavím ťa grófovi a jeho rodine. Určite bude tvojou prítomnosťou na turnaji nadšený,“ vyzval ho a hneď dodal: „Je tu aj Záviš z Garbowa, pamätáš sa na naňho?“

„Naozaj? Záviš Čierny, to staré vlčisko, je tu tiež?“ prekvapene zastal Štefan. „Aj jeho brat Ján?“

„Kdeže, Ján zostal s kráľom, no práve kvôli Závišovi je tu toľko ľudí. Má oprávnenie v mene Žigmunda pasovať mladých holobriadkov do rytierskeho stavu a vybrať najlepších do služby na dvore! Len si to predstav!“ vysvetľoval Mihail, vedúc ho k tribúne pri kolbišti.

„Takmer sa mi tomu nechce veriť!“

„Ani mne! Kto by to bol povedal, že sa stretne pod Bielym Kameňom!“ zasmial sa Poznan a len čo zbadal Záviša znechutene sedieť na tribúne uprostred trkotajúcich žien, začal naňho zúrivo mávať, až mu brnenie opäť zaštrngalo.

Záviš zareagoval hneď, akoby si priateľovo volanie vymodlil. Keď Mihail s veľavravným výrazom v tvári ukázal na Štefana vedľa seba, pery sa mu rozťahli do úsmevu a z čela zmizli chmáry. Prudko vstal a tak rýchlo, ako sa dalo, predieral sa pomedzi dav žien a panien, ktoré ho až doteraz trápili nekonečnými otázkami a uši trhajúcim hlúpym chichotom.

„Štefan! Druh môj!“ skríkol a vrhol sa naňho ako na záchranné lano. „Pánboh zaplať, že si sa tu zjavil. Ďakujem, že si ma oslobodil, inak by ma tie ženské umučili na smrť! Kde si sa tu vzal? Čert to ber, hlavne, že si tu, poď, dá-

me si do nosa... Konečne niekto, s kým sa dá spať!“ chrľil v jednom kuse, nečakajúc na odpoveď, a ťahal Štefana čo najďalej od tribúny.

„Hej, a čo ja?!“ ozval sa naoko urazene Mihail a Záviš iba mávol rukou.

„Ty si ako pijavica, nedá sa ťa zbaviť!“ odsekol rytier a drgol do Poznana. „Nieže mu podáš prst, Štefan, odtrhne ti ruku od pleca...“ zasmial sa a nikto sa neurazil, ani Mihail. Len málo ľudí si k nemu mohlo toto dovoliť – iba tí, ktorí spolu s ním v boji hľadeli Smrtke do očí.

„Počkajte, patrí sa najprv pozdraviť hostiteľa!“ so smiechom sa bránil Štefan a obzrel sa po svojom pobočníkovi. Stál s družinou tam, kde ho nechal. „A tiež musím vybaviť nocľah pre ľudí, stajne pre kone a dačo pod zub.“

Mihail prikývol, očami vyhľadal ceremoniára, hlasno zapískal a rukou ho privolať.

„Ako je možné, že o mužov temešvárskeho župana sa ešte nikto nepostaral?!“ zručol tak nahlas, že úbožiakovi pred ním dupkom vstali vlasy.

„Čiň sa, chlape, inak ťa ešte dnes vyzvem na súboj a ver, že ti odtrhnem hlavu, skôr než sa nadýchneš!“ pridal sa Záviš a z odstrašujúcej výšky hľadel na drobného muža ako na švába.

Predvádzali sa, kohúti, bezostyšne zneužívali svoju povesť a pôsobili nanajvýš hrozivo. Štefan sa na tom iba zabával. Poznal tých dvoch starých dudrošov ako nikto iný, navonok besní vlci, v srdci krotkí baránkovia, len ich neradne napáliť...

V mužíkovi by sa krvi nedorezal, ba zdalo sa, že každú chvíľu omdlie, a keď sa ho Záviš dotkol, aby mu veľavravne napravil golier na kabátci, podlomili sa mu kolená.

„Ale no tak, priatelia, nech si ide po robote!“ ozval sa

Štefan vážne, no kútikmi úst mu šklbalo. „O svojich mužov sa postarám!“

„Ešteže čo!“ Záviš sa zamračil na muža pred sebou a výhražne zdvihol obočie. Viac nebolo treba, mužik sa ozlomkrk rútil k sluhom a chrlil jeden príkaz za druhým.

„Vybavené!“ plesol sa po stehne Mihail a zasmial sa. „Vieš, že je skvelé púšťať na ľudí hrôzu? Sú ako ovce, len ich zarezať...“

Vo chvíli, keď traja priatelia zamierili k stanu, kde si krčmár z podhradia zriadil výčap, zazneli fanfáry a vzápätí vyvolávač spustil:

„Kontesa Cecília, dcéra veľaváženého hostiteľa grófa Rudolfa zo Svätého Jura a Pezinka, sa stretne v súboji krátkym mečom s Aldamírom, synom baróna Ľudovíta Šóšu, pána Soľnohradu!“

V dave zašumelo, akási žena zvrieskla a vzápätí zavládlo hlboké ticho, rušené len krákaním krdľa vrán poletujúcich okolo a čakajúcich na zvyšky jedál.

Ktosi vykrikol, že ak Cecília prehrá, víťaz získa jej ruku i veno, a ľudia sa začali ozlomkrky rútiť ku kolbištu.

„Dočerta! Ona to naozaj urobila!“ zvolal Mihail a bezradne rozhodil rukami. Záviš prekvapene hvizdol, iba Štefan nič nechápal. Hľadel na svojich priateľov, ktorí sa zamračene dívali, ako sa zvedavý dav valí rovno na nich, v poslednej chvíli ich obchádza a mieri ďalej k plotu z drúkov a slamy, ohraničujúcemu bojisko.

„Čo to má znamenať?“ ozval sa Štefan a buchol Záviša po chrbte, aby si vynútil jeho pozornosť.

„Ani sa nepýtaj, človeče! Neveril som, že to urobí!“

„Ale čo?“

„Tak to ti je, bratku, na dlhé rozprávanie!“ s povzdychom sa ozval Mihail a utrel si pot z čela. „Ja som ju varoval!“ neodpustil si a zlostne zhodil brnenie. Nadnes mal

už aj tak o zábavu postarané. Zdrapil za kabátec sluhu, ktorý stál na konci zástupu zvedavcov. Darmo nadskakoval, aj tak nič nevidel.

„Odnes mi veci do stanu! Nech ťa Boh chráni, ak tam nebude všetko!“ prikázal mu a ďalej sa nestaral. Oblapil Štefana okolo pliec a ukázal k bojisku, kde už štrngali meče.

„Tam, priateľu, zápasí útle žieňa iba preto, lebo jej nedovolili zúčastniť sa na turnaji. Učil som ju, viem, čoho je schopná. Keď sa kvôli prestíži postaví holobriadkovi ako Aldamír Šóša, nič jej nehrozí, na to sme so Závišom dohliadli. Nemala však ani len uvažovať o tom, že súperovi ponúkne možnosť získať jej ruku! Je tu dosť sviniarov ako tamto Vavrinec, ktorí majú hlboko do vrecka a pasú po jej majetku,“ Mihail ukázal rukou na skupinu grófa z Kysaku. „Bez mihnutia oka využije ponuku a Cecília bude mať veľký problém! Veľký!“ zdôraznil a pokrútil hlavou.

„O čom to vy dvaja starí blázni tárate? Chcete mi vari nahovoriť, že v aréne bojuje mečom dcéra grófa zo Svätého Jura?!“ ozval sa nechápavo Štefan a Mihail so Závišom bezradne pokrčili plecami.

Bolo to také absurdné, že si na okamih pomyslel, že sa tí dvaja pomiatli. No oni očividne nežartovali.

Štefan z Rozhanoviec rázne vykročil ku kolbišťa a priatelia ho bez váhania nasledovali. Razil si cestu hučiacim davom až k plotu, a potom ju uvidel.

S otvorenými ústami civel na útlu, ohybnú dievčinu a neveril vlastným očiam. Nedostatok sily vynahrádzala obratnosťou. Uskakovala, uhýbala, krútila sa v prečudesnom tanci okolo svojho súpera, až ho celkom zmiatla. Kým sa stačil zahnať mečom, dva razy ho žartovne bodla do chráničov. Bola nebezpečne rýchla. V živote nič také nevidel! Napokon ho šikovne naviedla na útok, skr-

čila sa, podrazila mu nohy a chlap sa ako podŕiaty zvalil na zem. Žena sa bleskovo vymrštila, pristúpila jeho zbraň a svoju mu priložila ku krku.

Dav jasal. Oslavoval víťaza a hanil porazeného, pre ktorého bolo poníženie o to väčšie, že ho porazila žena.

Cecília si strhla z hlavy prilbicu a po chrbte sa jej rozlial vodopád medených kučier. Z jej šťastného úsmevu sa Štefanovi zakrútila hlava, srdce sa mu na okamih zastavilo a ako obarený civel na zjavenie, ktoré mal rovno pred očami.

„To je moje dievča!“ Takmer prepočul Mihailov hlas plný hrdosti a nadšenia. „Videl si to? Videl si, ako mladého Šošu prekabátila? Chudáčisko, na toto do smrti nezapadne!“

Štefan sa nezmohol na odpoveď, sústredil sa iba na dievčinu a na jej žiarivý úsmev, ktorý zatienil i páliace slnko. Až doteraz bol presvedčený, že ženám meč nesvedčí, že v ich jemných rukách nemá čo robiť, lebo by nevedeli, čo s ním, ublížili by si. Cecília ho však presvedčila o opaku. Očarovala ho, celkom vyviedla z miery, takže nebol schopný vydať zo seba ani slovo. Mihail mu čosi húdol, no on ho vôbec nevnímal. A na okamih sa v ňom niečo pohlo, niečo, čo nedokázal pomenovať a čo doteraz nepoznal.

S priateľmi si pozrel ešte dva Cecíliine súboje v lukostrelbe a aj v tejto disciplíne hostiteľova dcéra vynikala a patrične to dávala súperom pocítiť. Bola dobrá, to áno, mala presnú mušku a pevnú ruku, no chýbala jej pokora, úcta voči súperovi aj sila ustáť útok – jeden dobre zvolený úder ju mohol vážne zraniť. Navyše proti roky trénovaným rytierom nemala najmenšiu šancu. Mihail to vystihol presne.

„Syn grófa z Kysaku ju zhltnie ako malinu...“ ozval sa

Záviš a pohľadom sledoval nepriateľský tábor, akoby Štefanovi čítal myšlienky. „Vladimír priam pasie po svätoturkom bohatstve, iba preto zablúdil na Biely Kameň. Jeho druhorodený syn by ženbou získal pekný majetok aj postavenie. O nič iné im nejde.“

„Vavrinec je mladý, celkom by sa k Cecílii hodil, keby...“ začal Mihail, no nedopovedal. Keby len nebol márnomyseľný, nafúkaný grobian ako jeho otec, pomyslel si.

Štefan v tichosti počúval priateľov, no pohľad mu neustále zabiehal k ryšavej hrive mladej ženy, akoby sa od nej nedokázal odpútať, a zdalo sa, že rovnako je na tom i syn grófa z Kysaku. Nemohol si nevšimnúť, ako ju Vavrinec s kamennou tvárou hlce očami, ako sleduje každý jej krok. Nepáčilo sa mu, čo vidí, a už vôbec sa mu nepáčilo, že ho to škrie. Ženy si ctí, občas i nejakej dvoril, ak sa mu zapáčila, občas si doprial milenku ako každý zdravý muž, no keď ju opúšťal, necítil smútok ani srdce mu nebilo rýchlejšie než zvyčajne. Cecília však poriadne otriasla jeho dokonalým sebaovládaním.

„Vážení hostia, dámy a rytieri, privítajte hostiteľa, ctihodného grófa Rudolfa zo Svätého Jura a Pezinka, pána Bieleho Kameňa!“ zvolal ceremoniár a vzápätí zazneli fanfáry. Celá lúka pod hradom začala volať na slávu, rozľahol sa búrlivý potlesk vítajúci starého muža, čo vystupoval na tribúnu pri kolbišti.

„Tak poď, bratku, predstavím ňa jeho milosti,“ plesol Štefana po pleci Záviš a už ho aj ňahal z tlačnice medzi najvznešenejších hostí turnaja.

~ ~ ~

„TY SI SA NAČISTO ZBLÁZNILA! Uvedomuješ si, čo si spôsobila?“ Krik, ktorý Cecíliu vítal, keď vošla do svojej komnaty, znel hystericky. Švagriná Tereza rozčúlene

pochodovala hore-dolu po miestnosti, akoby zabudla, že čochvíľa bude rodiť. Rozhadzovala rukami, prskala ako mačka hodená do vody a hlasno bedákala.

„Upokoj sa,“ ozvala sa Cecília a bez väčšieho záujmu prešla okolo nej, zhadzujúc cestou výstuže z pliec a odopínajúc si hrubý opasok. Mrzelo ju, že ani najmilšia švagriná nestojí na jej strane. Nikto z rodiny ju nepodporil, ani len žmurknutím nenaznačil, že jej drží palce. Jej víťazstvo malo trpkú príchuť. Všetci na ňu iba zazerali.

„Ja sa mám upokojiť?!“ zvrieskla Tereza a obrátila sa k nej. „Celá rodina je na pokraji zrútenia! Prekročila si všetky medze, Cecília! Všetky!“

„Vyhrala som...“ pripomenula drobnej žene a hodila meč na stôl tak prudko, že na ňom podskočili poháre. „Nikomú som neurobila hanbu!“

Tereza prevrátila oči. Bola takmer rovnako stará ako Cecília, no nižšia a oveľa jemnejšia, s vlasmi ako zlatý hodváb a nezábudkovými očami. Táto dobre vychovaná, poslušná žena vždy vedela, kde je jej miesto, čo sa od nej očakáva. Porodila dve deti, chlapcov, a čo nevidieť sa jej malo narodiť tretie.

Bola presným opakom divokej Cecílie, a predsa si boli veľmi blízke. Pravda, dnes to neplatilo. Dnes švagriná stála na strane rodiny, manžela, svokra, bratov a ich žien, skrátka, na strane početného príbuzenstva.

Tereza pristúpila k Cecílii, zhlboka sa nadýchla a položila jej na plece pestovanú rúčku zdobenú prsteňmi.

„Nepochybovala som, že so seberovnými vyhráš, Cecília. Mihail ťa dobre vycvičil, no za účasť na turnaji zaplatíš vysokú cenu,“ prehovorila odrazu krotko. „Vôbec si neuvedomuješ, čo sa môže stať, ako si môžeš pokaziť život! Vari ti tvoja vlastná sestra nebola výstrahou? Ani naša priateľka Katalina?“

„O čom to hovoríš?“

„Predsa o sobáši!“ odsekla Tereza a odvrátila pohľad, hľadajúc, kam by si sadla. Objemné brucho ju ťažilo, už aj kríže sa začali ozývať. Jednou rukou si podoprela bok, druhou lono.

„Cítiš sa dobre, Tereza?“ Cecília v okamihu zabudla na svoju krivdu a usadila švagrinú do kresla.

„Ale iste, som iba nahnevaná! Na teba, lebo si hlúpa! A prchká!“ vytkla jej a mávla rukou. „Ani jeden z čestných rytierov s tebou nebude súperiť, iba tí, čo majú hlboko do vrecka alebo...“

„Veď ma už toľko nekarhaj!“ prerušila Terezu Cecília, podala jej pohár riedeného vína, uchlípla si zo svojho a sadla si k jej nohám.

„Nekarhala by som ťa, keby som sa o teba nebála. O teba a o tvoj zdravý rozum. Kam si ho podela?“

Až doteraz sa Cecílii zdalo, že má právo dožadovať sa uznania, veď na tento úspech zrodený v pote a bolesti čakala tak dlho! Má právo cítiť sa ako víťaz! No pohľad do Tereziných nebesky modrých očí zmiernil jej hnev, potlačil pýchu. Bola to jediná priateľka, akú mala, jediný človek z celej rodiny, ktorý ju neodsudzoval. Ktorý ju chápal, podporoval... Hoci od svadby s jej bratom Jurajom sa vídali len zriedka, naďalej mali k sebe blízko.

„Urobila som hlúposť s tým sobášom, uznávam!“ priznala napokon Cecília, no celkom sa vzdať nechcela. „Ibaže otec mi niečo slúbil a nedodržel to! V lukostreľbe nemám súpera...“

„To predsa všetci vieme, Cecília! Nemôžeš však povyšovať vlastné záujmy nad povesť svojho otca. Kto to keddy videl, aby žena bojovala na turnaji! Celkom si stratila rozum!“

„Možno som stratila, ale dnes som tam bola a zvířazila som!“

Švagriná prevrátila oči. „A čo zajtra? Čo ak sa ti zachveje ruka, zahmlí zrak? Čo ak nebudeš dosť rýchla?“ neprestávala dobiedzať. „Bolo to hlúpe rozhodnutie!“

„Môže za to otec, mal mi dovoliť zúčastniť sa na turnaji, keď mi to sľúbil!“

„Nie, moja milá, môžeš za to iba ty! Ty si sa vzoprela tradíciám, ty si sa chcela vo všetkom vyrovnáť mužom! A to nejde!“

„Ako to vieš? Ako to, dočerta, môžeš tvrdiť? Okrem toho dala som svoje slovo, Tereza, a už ho neodvolám...“

„To od teba nikto nechce!“ namietla švagriná a pohodlnejšie sa uvelebila v kresle. Oheň v kozube príjemne praskala a ohrieval chladný večerný vzduch v komnate vysoko vo veži. Z hodovnej siene a nádvoría sem doliehali zvuky bujarej zábavy, hudobníci hrali do tanca, spev a smiech sa šíril nocou oveľa intenzívnejšie než cez deň. Dve ženy, ktoré už ani nemohli byť rozdielnejšie, hluk zvonka a zo siene takmer nevnímali.

„Vyhrala si, dokázala si tým pyšným mládencom, že si lepšia ako oni, aj svojmu otcovi, že si lepšia lukostrelkyňa ako jeho vlastní rytieri, no ďalej by som nepokúšala šťastie. Dnes si slobodnou pannou, no zajtra... zajtra by si mohla byť majetkom nejakého sviniara, ktorý bude mať istejšiu ruku, a mohla by si to ľutovať do konca svojho života...“

Cecília neodpovedala. Mlčky vstala a prešla k posteli, kde ležali pripravené nádherné slávnostné šaty zo zeleného zamatu s dlhými rukávmi, vyšívané striebornými niťami a zdobené drobnými perličkami. Čakali len na to, aby sa v nich predviedla v hodovnej sieni. Chytila lem ró-